

Udskriftsdato: 20. december 2025

KEN nr 9227 af 07/02/2022 (Gældende)

Ligebehandlingsnævnets afgørelse om handicap - er handicap - lejeaftale - medhold

Ministerium: Social- og Boligministeriet

Journalnummer: 21-47258

Ligebehandlingsnævnets afgørelse om handicap - er handicap - lejeaftale - medhold

J.nr. 21-47258

En pige, som var diagnosticeret med atypisk autisme og andre angsttilstande, og hendes forældre havde fået afslag på hold af servicehund af det administrationsselskab, som administrerede familiens lejemål.

Pigen havde for nævnet fremlagt oplysninger om, at familierådgivningen i hendes bopælskommune havde udtalt, at en servicehund ville være et vigtigt forsøg på at få hende i bedre trivsel. Også speciallæger fra en børne- og ungepsykiatrisk afdeling havde udtalt, at en servicehund var et forsøg værd for at få pigen i bedre trivsel.

Administrationsselskabet gav indledningsvis afslag på hold af servicehund med henvisning til, at selskabet ikke tillod hund i ejendommen. Administrationsselskabet gav efterfølgende afslag med henvisning til, at der ikke forelå en afgørelse fra en kommune om bevilling af en servicehund til klager.

Nævnet vurderede, at det var godtgjort, at klager havde et handicap omfattet af handicapdiskriminationsloven.

Nævnet vurderede desuden, at pigen havde påvist faktiske omstændigheder, som gav anledning til at formode, at hun ved afslaget på at holde servicehund i lejemålet var blevet udsat for indirekte forskelsbehandling i strid med lov om forbud mod forskelsbehandling på grund af handicap.

Administrationsselskabet var ikke fremkommet med oplysninger, der kunne løfte deres bevisbyrde for, at forskelsbehandling ikke var i strid med forbuddet. Der kunne heller ikke stilles krav om, at der fra kommunen forelå en bevilling af servicehund.

Klager fik derfor medhold i klagen og blev tilkendt en godtgørelse på 5.000 kr.

Klagen angår påstået forskelsbehandling på grund af handicap i forbindelse med, at klager af et boligselskab fik afslag på at holde servicehund i et lejemål.

Ligebehandlingsnævnets afgørelse

Det var i strid med handicapdiskriminationsloven, at klager af det indklagede boligselskab fik afslag på at holde servicehund i sit lejemål.

Indklagede skal inden 14 dage betale en godtgørelse til klager på 5.000 kr. med procesrente fra den 19. august 2021, hvor klagen er modtaget i Ligebehandlingsnævnet.

Sagsfremstilling

Klagen er indbragt for nævnet af klagers mor.

Klager, der er født i 2006, er diagnosticeret med atypisk autisme og andre angsttilstande. Af fremlagt udtalelse af 14. september 2018 udarbejdet af Børne- og Ungdomspsykiatrisk Center fremgår blandt andet:

”Det vurderes sammenfattende at være tale om vanskeligheder **sv.t. diagnosen DF84. 10 Atypisk autisme, atypisk mht. begyndelsesalder.**

Der beskrives ingen tydelige vanskeligheder inden det fyldte 3. år. Afvigende socialt samspil mht. blikkontakt og mimik og gestik, udvikling af fælles interesser og emotioner med jævnaldrende samt manglende situationsfornemmelse.

Afvigende kommunikation mht. evne til spontan samtale og brug af ord og sætninger, som er stereotype og repetitive.

...

Der beskrives en grundlæggende ængstelse og aktuelt en del angstsymptomer primært knyttet til situationer, hvor hun presses eller hvor der stilles forventninger til hende.

Det vurderes, at symptomerne i høj grad er relateret til ovenstående diagnose, men har en tyngde og et omfang, som ligger udover det forventede ift. en gennemgribende udviklingsforstyrrelse. Herfor stilles **diagnosen DF41. 8 Andre angsttilstande.**

...

Emotionelt beskrives hun ængstelig. Grundlæggende med stor ængstelse og aktuelt meget bekymret ift. sit marsvin. Der beskrives somatiske klager i form af hovedpine, hjertebanken, at hun stivner samt vejtrækningsbesvær og eller hyperventilation.”

Af lejekontrakt af juli 1996 indgået mellem klagers mor og indklagede fremgår, at det ikke er tilladt at holde husdyr i ejendommen.

Klager har fremlagt en mailkorrespondance fra oktober 2019 til marts 2020 mellem hendes forældre og indklagedes tidligere administrationsselskab. Heraf fremgår blandt andet:

Klager: ”Som en af jeres meget tilfredse og stabile lejere -vi har boet her i 23 år - er vi tvunget til, af omstændigheder som vi ikke selv har bestemt, at henvende os til jer:

Vi vil gerne be’ jer om at læse hele brevet.

Sagen er, at vores datter på 12 efter lang tids ’sygdom’ blev diagnosticeret med autisme og panikangst sidste år. Hun har de seneste 2 år været indlagt på sygehus, ikke gået i skole og er blevet ensom da hun har mistet hele sin vennekreds og evnen til at deltage i fritidsaktiviteter og se sin familie grundet hendes svære tilstand. I år er hun begyndt på specialskole for autister og kan med besvær gå der en halv time

med mor om dagen. Jeg(mor) kan ikke arbejde længere, da hun er dybt afhængig af hjælp og støtte hele dagen.

I.f.m. undervisning omkring autisme er vi flere gange blevet anbefalet en angsthund, da hendes tilstand er så svær som den er. Da jeg har haft hunde i 15 år og ved hvor meget arbejde der er med dette, har jeg afslået ideen. Vores sagsbehandler fra Handicapcentret støtter ideen, da angst og autisme er komplicerede at arbejde med pædagogisk. Vores situation har dog gjort, at jeg nu har undersøgt sagen:

En servicehund til et barn med vedvarende nedsat funktionsevne og psykisk lidelse er et hjælpemiddel, på nøjagtig samme måde som en førerhund til blinde; den er voksen når man får den, den er trænet af professionelle konsulenter til at hjælpe og følger sin ejer hele dagen, den gør ikke, den leger ikke vildt indenfor og det er ikke en hyggehund. Skulle der opstå problemer med hundens adfærd, er Servicehundeforeningen klar til at hjælpe hele hundens liv. [Klager], som vores datter hedder, er meget glad for hunde og vi kan godt se hvordan hun har et stort udbytte af at være sammen med dem.

Private udlejere har lovmæssigt ret til at sige nej til servicehunde (modsat almennyttige boligudlejere)- det er vi godt klar over, men I har også mulighed for at gøre en undtagelse, under § 10 i vores kontrakt. Det er vigtigt for os at understrege, at ifald denne særordning/ dispensation skal være noget I kunne overveje tænker vi at:

- I får dokumentation for diagnoserne
- Dispensation skal være skriftlig, underskrevet af begge parter
- Hunden flytter når [klager] flytter
- Øvrige beboere informeres grundigt
- Ingen beboere må blive generet
- Evt.slid på lejlighed forårsaget af hund betales af vores vedligh. konto og /eller på vores regning

Det har altid været en høj prioritet for os at lejligheden blev passet godt på og vedligeholdt så godt som muligt. Det er jo vores hjem [smiley]

Vi arbejder hele tiden på at hjælpe vores datter ift hendes handicap og håber I vil indgå i en dialog med os. ”

Indklagede: ”Tak for jeres brev.

Selv om vi har fuld forståelse for jeres situation og jeres forespørgsel, så kan vi desværre ikke godkende hund i ejendommen. ”

Klager: ”Efter at have modtaget jeres svar vedrørende en service-hund til vores handicappede datter, har vi forhørt os videre rundt i systemet. Vores datter er autist, så det er ikke en mulighed at flytte, hvilket gør vores situation fastlåst.

I mellem tiden er det kommet til vores kendskab, at der ligger en lovbestemmelse fra Folketinget med ikrafttrædelse juni 2018, der omhandler bestemmelserne for forskelsbehandling af handicappede, herunder paragraffer vedrørende servicehunde.

Herunder fremgår det, at også private udlejere ikke kan nægte en handicappet et hjælpemiddel, såsom en servicehund, såfremt det er en uddannet servicehund, trænet til at udføre specifikke opgaver for barnet/personen.

Vi medsender lovmaterialet(Lov om forskelsbehandling på grund af handicap,lov nr. 688 af 08/06/2018, gældende, hjemmehørende under Børne-og socialministeriet) og eksempler på ankestyrelsens afgørelser og afventer svar. ”

Indklagede: ”Indtil videre fastholder ejeren af ejendommen af flere årsager, at husdyr ikke er tilladt.

For det første behandler vi alle ejere ens. Der er mange mennesker, som gerne vil have et husdyr, og vi tror på, at det kan skabe splid beboerne i mellem. For det andet er der mere slid på både opgangen og lejligheden, hvis der er husdyr, det er et faktum.

Kan du uddybe din datters behov og dokumenter, at det er en anvist og trænet service-hund og ikke blot en almindelig hund. Er det en [kommune] stiller til rådighed? Hvilken race er det?

Man ser ofte blinde, som fysisk får hjælp af deres Førerhund, og som ikke kan klare dagligdagen uden en førerhund. På hvilken måde hjælper hunden jeres datter?

Vi har andre boliger, hvor husdyr er tilladt, kunne det have jeres interesse, hjælper vi gerne med en evt. flytning. ”

Klager: ”Vores datter er autist og har derfor brug for genkendelighed, rutiner og at omgivelser er som de plejer at være. Vi kan ikke flytte, da det vil være et mentalt overgreb på hende og vi risikerer at hun regredierer tilbage hvor vi var for 2 år siden.

...

[Kommune] bruger specialtrænede servicehunde som trænes af professionelle trænere fra Servicehundeforeningen. De træner også førerhunde, da de hører under samme kategori, nemlig hjælpemiddel til handicappede. Vores sagsbehandler ved Handicapcentret i kommunen støtter behovet for en hund til [klager] og vil gerne svare på evt. spørgsmål I måtte have.

...

Han ved ikke så meget om hundene, men det gør de i Servicehundeforeningen. De bruger de hunde som har det rette sind, da det er det der er grundlaget for at kunne træne dem. Det kan være flere forskellige racer, men ofte labrador, fortæller de. Vi vil helst have en lille hund, da vi holder ferie i campingvogn af hensyn til [klager]. Hunden har, som jeg forstår det, to funktioner: den skaber ro og trykthed generelt, så barnet ikke er i risiko for så mange angstanfald som uden en hund. Et angstanfald ligner et epileptisk anfald meget og er frygteligt for den der lægger krop til. Hunden er trænet til flere forskellige kommandoer der har med angsten at gøre; den har en touchkommando som kan bruges hvis et anfald er undervejs eller er pågående. Så lægger den hovedet i hånden/skødet på sin ejer og derved klinger et anfald af eller undgås. Den er også i stand til at gå ind foran sin ejer ifald personen har brug for

plads. Mange personer med angst og autisme føler sig ofte klaustrofobiske eller at det er uoverskueligt, når de er steder med mange mennesker .

Sideløbende hermed er hunden forbindelsesled til at: kunne gå i skole uden mor, og/ eller længere tid end ex vis en halv time, som [klager] kan pt, så hun kan få en uddannelse, hun kan komme mere udenfor lejligheden hvilket har

været svært i to år nu, hun kan få en ven (hun er godt selv klar over at hun ingen venner har mere), hun vil kunne sove selv, med hunden, hvilket hun ikke har kunnet i godt to år.

...

En hund vil bringe glæde, mod, trivsel, uddannelse, selvstændighed, ro, venskab og være et kæmpe vendepunkt i en piges liv, som har prøvet alt for meget

skræmmende og hårdt i en så ung alder.

...

Jeg medsender kopi af [klagers] diagnoser. Hvis I vil være så venlige at [makulere] dem efter end brug, da det er personfølsomme oplysninger.

...

Derudover kan vi oplyse at vores lejlighed har en vedligeholdelseskonto vi betaler ind til. Herfra vil eventuelt slid på lejligheden kunne betales uden udlejers udgift. I vores lejekontrakt er der specifikt gjort plads til at kunne lave aftale om andet end at hund ikke er tilladt. Vi vil også gerne gøre opmærksom på, at I som udlejere tillader hunde i andre af jeres ejendomme, som I skriver i jeres svar . Det stiller os i en noget underlig situation, at vide. I ejendommen er knap halvdelen af lejerne, beboere som har boet her i 10-20 år ligesom os. Vi har talt med dem og alle har tilkendegivet at de gerne ser, at [klager] får en servicehund.

...

Argumenterne omkring slid på trappen, hensynet til om andre lejere vil føle det uretfærdigt osv, hører under neutrale bestemmelser og kan dermed ikke bruges til at tilbagevise anmodningen fra os. Jævnfør §5, stk. 3 i loven er det udtryk for indirekte forskelsbehandling af en handicappet. På baggrund af ovenstående beder vi derfor om at I revurderer anmodningen. ”

Klager: ”Vi skriver for at høre ad, om I har fået det seneste brev fra os vedr. servicehund til vores datter.? Vi sendte det i starten af januar måned. ”

Indklagede: ”Med henvisning til lejekontraktens §10, så kan vi fortsat desværre ikke godkende husdyr i ejendommen. ”

Klager: ”Hermed er jeg nødt til at gå videre i sagen, da I fortsat vedholder et nej til Servicehund til vores datter. Jeg indleder derfor en klagesag til Ankestyrelsen fra d. d.”

Klager har desuden fremlagt en mailkorrespondance fra oktober 2020 til januar 2021 mellem hendes forældre og indklagedes nye administrationsselskab. Heraf fremgår blandt andet:

Klager: ”Tak for snakken tidligere i dag.

Vi har aftalt at du kigger i papirerne jeg har skrevet det seneste års tid til [tidligere administrationsselskab] vedr om der kan laves en særaftale på en Servicehund til vores datter [klager] så længe hun har bopæl her. ”

Indklagede: ”Tak for samtalen i går. I dag på kontoret fandt jeg et plastikchartek med en hel del korrespondance vedrørende interesse i både kat og hund tilbage til 2017.

For at jeg kan godkende at I har en servicehund kræver det at I får den tildelt som et hjælpemiddel fra kommunen. I det materiale jeg har modtaget fra

[tidligere administrationsselskab] fremgår ikke sådan en afgørelse fra kommunen - Har I sådan en allerede? [smiley]”

Klager: ”Tak for svar- ja, nu bliver det lidt teknisk, men det jeg nåede frem til i foråret er, at [kommune] kun sjældent ’giver’ en Servicehund da de er ret bekostelige(85.000kr). Men vore sagsbehandler fra Handicapcenteret bakker op om ønsket. Hvis vi skal [finansiere] hunden selv kan det blive enden på det, men vi skal jo sikres at vi ikke bliver sat på gaden .. Servicehunde ER et godkendt hjælpemiddel til handicappede ... Jeg kan måske få Handicapcentret til at lave et skrift vedr behovet? ”

Indklagede: ”Jeg er ikke så velbevandret i de begreber som kommunen bruger i deres sagsbehandling, men når jeg slår op på Google, så vil min vurdering være at jeg har brug for en eller anden form for bevilling fra Kommunen. Når jeg kigger videre på Google kan jeg se at der eksisterer "delvise" bevillinger, som f.eks. de som kan ses via de lilla knapper 2/3 nede af denne hjemmeside: [link]

Min logik bag at ønske dette er, at der derved er en officiel myndighed som har bekræftet at der er en nødvendighed for at have en hund som hjælpemiddel. ”

Indklagede: ”Bare for en god ordens skyld - Nedestående er ikke at fortolke som en accept såfremt de kan bevillige det, da jeg endnu ikke har haft lejlighed til at drøfte om reglerne med vores brancheforenings jurister. ”

Klager: ”Det prøver jeg lige at kigge på/ kontakte. Men selve kommunen har ikke så meget lyst til at bevilge idet de så (formentlig) skal betale for hunden. Så deres tilbageholdenhed handler mere om økonomi End om behov og der står vi så. Og imens går tiden uden at vores datter får den optimale hjælp ... det er virkelig svært at være i . Men jeg prøver at kontakte Handicapcentret i morgen igen. [smiley]”

Klager: ”Nu har jeg haft fat i vores sagsbehandler fra kommunen. [Hun siger] det ikke er en kommunal vurdering, men en lægelig. Så jeg skal have fat i vores læge. Derfor kan det godt lige vare et par uger inden jeg ved noget mere. ”

Klager: ”Vi har lagt et brev i jeres postkasse her før jul. Deri ligger skrift fra vores læge vedr Servicehund til vores datter.

Måske kunne det være godt, hvis du læste al [korrespondancen] ml os og [tidligere administrationselskab] igennem? ”

Indklagede: ”Vi har modtaget brevet og efter at have kigget på de gældende regler og de modtagne oplysninger kan jeg desværre ikke tillade at I holder hund i lejligheden. ”

Klager: ”Vedr hund, så beklager vi at I ikke vil følge den lov der ligger om forskelsbehandling af handicappede. På den baggrund er vi nødt til at tage sagen i Ankestyrelsen. De skriver når de har modtaget sagen. ”

Klager: ”Min mand og jeg sidder nu og forbereder de papirer der skal sendes ind til Ankestyrelsen vedr. jeres fastholdelse af at I ikke vil tillade en Servicehund til vores handicappede datter. Vi har brug for at vide hvilke ’gældende regler’ det er I henholder jer til? Hvem er det hos jer, der har fortolket Lov om forskelsbehandling på grund af handicap, lov nr 688 af 06/08/18? ”

Klager: ”Vi er kede af at må understrege, at vi har boet her i snart 25 år, så vi kender godt lejeaftalen. Spørgsmålet- eller sagen om man vil, går på om I vil tillade at vi køber et hjælpemiddel til vores handicappede datter? ”

Af statusskema af oktober 2020 udarbejdet af klagers skole fremgår blandt andet:

”Statusbeskrivelse for elever i specialundervisningstilbud skoleåret 2020/21

...

Anbefaler fortsættelse i nuværende specialundervisningstilbud

...

[Klager] er en meget sårbar pige, som er meget præget af sin angst. Indtil starten af dette skoleår, har hun udelukkende haft undervisning 1 til 1. I det nye skoleår har vi forsøgt at inkludere hende i et enkelt fællesundervisningshold, men det er meget svært for hende.

...

Der har været tilbageskridt, men alt i alt er [klager] blevet mindre afhængig af sin mors tilstedeværelse i skolen. Hun kan også i nogen grad undvære sit marsvin.

...

Sammenfatning og beskrivelse af 1- 3

fokuspunkter for det kommende år:

- At [klager] kan undvære sin mor/far i skoletiden.
- At [klager] kan undvære sit marsvin i skoletiden.
- At [klager] sættes op i tid i skolen og modtager undervisning i flere fag.
- At [klager] i stigende grad henvender sig til personalet med spørgsmål, ønsker, m.m.
- At arbejde med handicapforståelse. ”

Af udtalelse af 17. november 2020 fra speciallæge fremgår blandt andet:

”[Klager] på 13 år følges på børnepsykiatrisk ambulatorium grundet autisme og angst.

Servicehund er ikke en standard-behandling og jeg har derfor spurgt speciallægerne på Børne og Unge Psykiatrisk afdeling i forhold til den lægelige indikation for servicehund. De har svaret, at de ser, at nogle børn med autisme og angst har profiteret af at have en servicehund og de vurderer, det er et forsøg værd for at få [klager] i bedre trivsel. ”

Klagen blev modtaget i Ligebehandlingsnævnet den 19. august 2021.

Klager fremsatte i klagen en påstand om betaling af en godtgørelse på 50.000 kr.

Af brev af 14. oktober 2021 fra Familierådgivningen i klagers kommune fremgår blandt andet:

”Vedr. Servicehund til [klager]

[Klager] har sag ved Familiecentret i [kommune], da hun har diagnoserne Atypisk autisme og angst, hvilket giver hende en række udfordringer i hverdagen.

...

[Klager] modtager forskellig behandling og støtte for ovenstående udfordringer, men det er forældres egen, samt Børnepsykiatrisk Ambulatoriums vurdering at børn med samme udfordringer som [klager] kan profitere af at have en servicehund, hvorfor det også er deres vurdering at en servicehund er et vigtigt forsøg for at få [klager] i bedre trivsel. På nuværende tidspunkt ses dog den eneste barriere for at igangsætte denne støtte, at være familiens boligudlejer.

Med dette brev ønsker Familiecentret blot at bakke om ovenstående vurdering, da [klager] oplever store udfordringer i hendes hverdag grundet hendes diagnoser, og en servicehund ses at være et vigtigt forsøg på at få hende i bedre trivsel.

Det kan yderligere kommenteres, at en servicehund, eller en psykiatrisk servicehund, ikke kan sidestilles som et kæledyr, da disse hunde har særlige kvalifikationer der gør dem egnede til opgaven. ”

Efter modtagelse af brevet fra Familierådgivningen videresendte klagers forældre den 25. oktober 2021 brevet til indklagedes administrationsselskab. Af mailkorrespondance herom fremgår blandt andet:

Klager: ”[Klagers] tilstand er gået væsentligt tilbage de seneste knap to måneder.

...

Vores sagsbehandler fra [kommune] har lavet vedhæftede skrivelse, hvor de anbefaler en psykiatrisk servicehund. Jeg har yderligere vedhæfter mail fra [indklagedes administrationsselskab] [...] fra den 12.07.21, hvor de efterlyser netop dette for at ejer kan tillade et sådant hjælpemiddel..

...

Jeg vil gerne bede [indklagedes administrationsselskab] forelægge dette for ejer hurtigst muligt. ”

Indklagede: ”Jeg skal fortsat udtrykke min medfølelse over for [klager] – det gør mig oprigtigt ondt at høre om hendes udfordringer.

Endvidere skal jeg hermed også gentage, at vi på vegne af udlejer ikke har afslået, at hun kan få en servicehund, men blot betinget, at det sker med udgangspunkt i en bevilling fra kommunen.

Årsagen hertil er, at udlejer som udgangspunkt ikke ønsker, at der skal være en hund i lejemålet, men samtidig at ingen ønsker at bryde gældende regler og praksis, og derfor vil acceptere servicehunden, under de betingelser, som vi anser for påkrævede for at lejer har ret til at holde hund (dvs. fx kommunal bevilling).

Hvis I ønsker det, vil jeg også gerne tilbyde at undersøge, om vi har mulighed for at finde andre boliger, hvor det som udgangspunkt er tilladt at holde hund. Det er ret svært at finde – det skal jeg ikke lægge skjul på – især, hvis det skal ligge i [område], men der er stadig nogle få udlejere, der tillader det. ”

Klager: ”Har du læst det vedhæftede brev fra [kommunal sagsbehandler]? Hvordan definere du en kommunal bevilling? ”

Indklagede: ”Ved bevilling så forstår jeg det sådan, at kommunen bevilliger/betaler helt eller delvist for hunden. Ikke blot, at de synes, det er en god idé. ”

Klager har fremlagt et dokument fra Servicehundeforeningen, hvoraf blandt andet fremgår:

”Lejeboliger

§ 127. Uanset bestemmelserne i husordenen for almene boliger har personer med vedvarende fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse eller blinde og svagtseende personer,

der er afhængige af et servicedyr, altid ret til at holde et sådant.

Stk. 2. Ved servicedyr forstås fører- og servicehunde, som er specielt trænet til at udføre en eller flere nytteopgaver for de personer, der er nævnt i stk. 1.

Ligebehandlingsnævnet informerer,, at dette også gælder for **privat udlejer** med udgangspunkt i Lov om forskelsbehandling pga. handicap [link]

...

Uddybning til lovgivning.

Ligebehandlingsnævnet påpeger Bemærkning til § 2, stk 3 i loven:

Som udgangspunkt vil handlinger, som medfører et økonomisk mellemværende mellem parterne, ikke være af rent privat karakter, og vil derfor være omfattet af loven. Dette gælder dog ikke ubetinget, idet der vil være glidende overgange, som feks. ved udleje af bolig. Udleje af et sommerhus eller en lejlighed må betragtes som omfattet af loven, uanset om udlejer er professionel eller en privatperson.”

Parternes bemærkninger

Klager gør gældende, at hun har været udsat for indirekte forskelsbehandling på grund af handicap.

Siden klager blev syg i september 2017 og diagnosticeret i september 2018 er både hendes og familiens livsførelse blevet fuldstændig ændret og besværliggjort på stort set alle områder.

Klager har brug for støtte, allerede fra hun vågner om morgenen. Klager bruger sit marsvin til tryghed i hjemmet, og har marsvinet med i et bur, når hun er i skole. Det er dog begrænsende og uhensigtsmæssigt. Marsvinet er ikke et socialt dyr, der er opmærksom på klagers trivsel, og det kan ikke passe på hende. Marsvinet kan ikke aktivt støtte klager, men har karakter af et levende tøjdyr.

Når klager har besøg af sin storesøsters hund, har klager nemmere ved hverdagen, og hun fortæller, at hunden passer på hende. Klager kan eksempelvis lufte hunden på egen hånd på en lille tur. Hunden giver klager et overskud og en livsglæde, og hun kan slippe sine svære tanker.

Såfremt klager havde en servicehund, kunne klager fungere tilnærmelsesvis almindeligt i hverdagen i forbindelse med blandt andet vækning om morgenen.

En servicehund ville være et stort skridt til at normalisere flere ting i klagers hverdag. En servicehund ville blandt andet konkret kunne gå foran klager og vise hende vejen til skole og herved give hende

tryghed. Hvis klager bliver tryk nok, ville en servicehund også på sigt kunne være med i busserne ud til klagers skole. Klager ville også være i stand til at være længere tid i skole.

Klagers skole er indstillet på, at der må godt må være en servicehund til stede i undervisningen. Klagers mor er på nuværende tidspunkt på orlov med tabt arbejdsfortjeneste, men ville herved kunne vende tilbage til arbejdsmarkedet.

Med en servicehund ville det også blive muligt for klager igen at deltage i fritidsaktiviteter, være med til at handle ind, besøge sine kammerater m.v.

På længere sigt ville en servicehund give klager lige adgang til uddannelse og job.

Trods handicapdiskriminationsloven afviste indklagede at give klager og hendes familie lov til at købe hjælpemidlet. Klager har tilvejebragt alle oplysninger, men indklagede gav stadig klager afslag.

De andre beboere i opgangen bakker op om klagers ønske til en servicehund. Når klager flytter hjemmefra, skal servicehunden flytte med hende.

Servicehundeforeningen står klar med hjælp hele hundens levetid, hvis der imod forventning skulle opstå et problem. Hunden er trænet til ikke at gå, ikke at kontakte andre eller at lege indenfor. Hunden skal desuden være forsikret.

At klager får en servicehund ville reelt ingen betydning få for indklagede, andre i opgangen eller for selve lejligheden, da hunden er trænet til at være i ro.

Klagers familie har boet i lejligheden i 25 år. I alle disse år har der været børn i lejligheden. På trods heraf har klagers familie aldrig ønsket en familiehund, hvilket de heller ikke beder om nu. De beder derimod om et hjælpemiddel til klager, der er handicappet.

Kommunen har oplyst, at det er et lægefagligt skøn, hvorvidt hjælpemidlet kan anbefales. Det ligger uden for kommunens fagkompetence. Klagers egen læge tilslutter efter at have rådført sig med lægerne på børne- og ungdomspsykiatrisk afdeling på et sygehus, at det vil være et forsøg værd, da klagers sygdomsbillede er så komplekst og langsomt i progressivitet. Således foreligger der en vurdering fra et regionalt sygehus, der er et niveau over en kommunal vurdering.

Indklagede har ved flere lejligheder bedt om dokumentation på, at servicehunden er anbefalet af kommunen. Efter brev fra kommunen om anbefaling af en servicehund, flyttede indklagede argumentationen til, at kommunen helt eller delvist skal betale for hunden.

Klager forstår det således, at det ikke længere er et problem, at der anskaffes en psykiatrisk servicehund. Problemet er ifølge indklagede, at klager selv betaler for den.

Klager forstår ikke, hvilken forskel det gør for en udlejer, om servicehunden er betalt af kommunen.

Spørgsmålet er, om man som privat udlejer kan blande sig i det økonomiske mellemværende mellem en lejer og kommunen.

Der står i den relevante lovgivning intet nævnt om, at ligebehandling af personen med handicap kun kan fremmes, såfremt det offentlige er villig til at betale.

Ejerne af ejendommen har fastholdt afslaget. Klager må derfor indklage ejerne.

Det er ikke en mulighed at flytte, da klager har svær angst og autisme.

Klager ønsker med klagen, at Ligebehandlingsnævnet pointerer over for indklagede, at afvisningen er i strid med handicapdiskriminationsloven. Klager ønsker på den baggrund at kunne anskaffe sig hjælpemidlet.

Klagers liv og muligheder indskrænkes, for hver dag der går uden bedst mulig hjælp.

Klager er bekendt med, at der er en ung kvinde med angst, der bor to opgange fra klager, der har fået særskilt tilladelse til at holde servicehund trods forbuddet mod at holde hund.

Indklagede gør gældende, at de ikke har afslået, at klager kan have en servicehund i lejemålet.

Indklagede har blot betinget, at der sker med udgangspunkt i en bevilling fra kommunen. Denne betingelse er lavet, da det er indklagedes opfattelse, at det er det, der afgør, om en lejer kan stille krav om at få tilladelse til at holde en hund.

Indklagede har ikke ændret holdning undervejs, som anført af klager. Indklagede har hele tiden oplyst, at såfremt klager kan få en bevilling til en servicehund fra kommunen, så er indklagede indstillet på at tillade hund i lejemålet.

Når klager spørger til, hvad der konkret menes med bevilling, er det indklagedes opfattelse, at dette som minimum må indebære en helt eller delvis tildeling af hunden fra offentlig side.

I modsat fald ville alle kunne anskaffe sig en psykiatrisk hund og på den måde omgå reglerne i lejekontrakten om, at der ikke må holdes husdyr.

Klager bliver nødt til at respektere en indgået aftale om ikke at holde husdyr og indklagedes ønske herom, når ikke der foreligger noget konkret, der tilsiger, at andet kan kræves.

Indklagede ønsker som udgangspunkt ikke, at der skal være en hund i lejemålet. Indklagede ønsker samtidig ikke at bryde gældende regler og praksis, og vil derfor acceptere servicehunden under de betingelser, som indklagede anser for påkrævet for, at lejer har ret til at holde hund, hvilket vil sige en kommunal bevilling.

Ligebehandlingsnævnets bemærkninger og konklusion

Ligebehandlingsnævnet behandler klager over forskelsbehandling på grund af handicap uden for arbejdsmarkedet efter lov om forbud mod forskelsbehandling på grund af handicap (handicapdiskriminationsloven).

Det fremgår af handicapdiskriminationsloven, at ingen må udsætte en anden person for direkte eller indirekte forskelsbehandling på grund af dennes handicap.

Forbuddet mod forskelsbehandling gælder for al offentlig og privat virksomhed på alle områder i samfundet. Forbuddet gælder dog ikke for udøvelse af aktiviteter af rent privat karakter.

Det følger af handicapdiskriminationslovens forarbejder, at vurderingen af lovens anvendelsesområde skal tage udgangspunkt i begrebet handicap i forskelsbehandlingsloven (lov om forbud mod forskelsbehandling på arbejdsmarkedet mv.).

Begrebet ”handicap” i forskelsbehandlingsloven og det bagvedliggende EU-direktiv fortolkes i overensstemmelse med EU-Domstolens og Højesterets praksis.

I sager om forskelsbehandling på grund af handicap uden for arbejdsmarkedet må nævnet på den baggrund foretage en vurdering af, om en skade eller sygdom konkret har medført sådanne langvarige funktionsbegrænsninger, at den berørte person er forhindret i at fungere på lige vilkår med andre personer i en tilsvarende livssituation. Ved denne vurdering vil indholdet af fremlagte lægejournaler, kommunale akter, skoleudtalelser mv. indgå.

Klager skal godtgøre, at hun på tidspunktet for den påståede forskelsbehandling havde et handicap i lovens forstand.

Det fremgår af fremlagt udtalelse af 14. september 2018 udarbejdet af Børne- og Ungdomspsykiatrisk Center, at klager er diagnosticeret med atypisk autisme og andre angsttilstande.

På baggrund af indholdet af udtalelsen, vurderer nævnet, at det er godtgjort, at klager har et handicap omfattet af handicapdiskriminationsloven.

Der foreligger direkte forskelsbehandling, når en person på grund af dennes handicap behandles ringere, end en anden person bliver, er blevet eller ville blive behandlet i en tilsvarende situation.

Der foreligger indirekte forskelsbehandling, hvis en tilsyneladende neutral bestemmelse, betingelse eller praksis vil stille personer med handicap ringere end andre personer.

Hvis en person, der anser sig for krænket, påviser faktiske omstændigheder, som giver anledning til at formode, at der er udøvet forskelsbehandling, påhviler det modparten at bevise, at der ikke er sket ulovlig forskelsbehandling.

Af den fremlagte mailkorrespondance mellem klagers forældre og henholdsvis indklagedes tidligere og nuværende administrationsselskab fremgår, at indklagede indledningsvis gav afslag på hold af servicehund med henvisning til, at indklagede ikke tillod hund i ejendommen, og at indklagede senere gav afslag

med henvisning til, at der ikke forelå en afgørelse fra en kommune om bevilling af en servicehund til klager.

Nævnet vurderer, at indklagedes praksis om ikke at tillade hund i ejendommen, der tilsyneladende var neutral, stillede klager, der på grund af sit handicap efter det oplyste har behov for en servicehund, ringere end andre.

Der er herefter påvist faktiske omstændigheder, som giver anledning til at formode, at klager ved afslaget på at holde servicehund i lejemålet blev udsat for indirekte forskelsbehandling i strid med lov om forbud mod forskelsbehandling på grund af handicap.

Det påhviler derfor indklagede at bevise, at der ikke var tale om ulovlig forskelsbehandling.

Forskelsbehandling er ikke i strid med forbuddet, når den er objektivt begrundet i et sagligt formål, er nødvendig for at opnå formålet, og der er et rimeligt forhold mellem det ønskede mål, og hvor indgribende forskelsbehandlingen er for den eller dem, som bliver stillet ringere.

Indklagede er ikke fremkommet med oplysninger, der løfter denne bevisbyrde.

Der kan ikke – som anført af indklagede – stilles krav om, at der fra kommunen foreligger en eller anden form for bevilling af servicehund.

Klager får derfor medhold i klagen.

Godtgørelse

Klager tilkendes en godtgørelse, der skønsmæssigt passende kan fastsættes til 5.000 kr.

Ligebehandlingsnævnet har ved fastsættelse af godtgørelsens størrelse taget udgangspunkt i praksis samt et skøn over sagens faktiske omstændigheder, herunder karakteren og alvoren af den skete overtrædelse.

Indklagede skal herefter betale 5.000 kr. til klager med procesrente fra den 19. august 2021, hvor sagen blev modtaget i Ligebehandlingsnævnet. Beløbet skal betales inden 14 dage.

Retsregler

Afgørelsen er truffet efter følgende bestemmelser:

Lov om Ligebehandlingsnævnet

- § 1, stk. 1, og stk. 6, om nævnets kompetence
- § 9, stk. 1, om klagebehandling
- § 12, stk. 1-2, om klagebehandling

Handicapdiskriminationsloven

- § 2, om lovens anvendelsesområde
- § 5, stk. 1-3, om forbud mod forskelsbehandling
- § 7, om undtagelser fra forbuddet mod forskelsbehandling
- § 10, om delt bevisbyrde
- § 11, om godtgørelse